

Business Studies-II

NEW SYLLABUS

Full Marks: 100

Teaching Hrs: 150

Course Contents

I. INTRODUCTION

This course is an extension of Business Studies of Grade XI. The course emphasizes on the adequate orientation of the study of management. The main thrust of this course is to strengthen the fundamental knowledge acquired by the students at Grade XI and provides in-depth understanding of management functions related to business. In addition, the course also aims to equip the students with suitable tools and techniques of management to carry out management functions successfully that ensure the sustainability and growth of business. Besides, the course also imparts required knowledge on general insurance business along with major emerging management concepts. This is a theoretical course which consists of fourteen units.

II. GENERAL OBJECTIVES

The general objectives of the course are to:

1. provide fundamental knowledge on principles, practices and operations of business management;
2. familiarize the students with the knowledge related to different functional aspects of business management; and
3. equip the students with skills and knowledge that can be effectively applied in business management.

III. SPECIFIC OBJECTIVES

The specific objectives of the course are to:

- a. acquaint the students with a blend of fundamental concepts and development of management;
- b. familiarize the students with knowledge of major management functions, and their importance;
- c. provide an insight to the students on recognized tools, techniques and practices of management functions; and
- d. develop skills for the application of acquired knowledge at various situations.

IV. COURSE CONTENTS:

UNIT 1: NATURE OF MANAGEMENT

LH 12

- Concept and meaning of management • Characteristics of management • Management as science, art and profession • Management and administration • Functions of management • Levels of management

UNIT 2: PRINCIPLES OF MANAGEMENT

LH 10

- Concept of scientific management • Taylor's scientific management: principles and limitations • Fayol's administrative management theory • Max Weber's bureaucracy theory: concept and principles

UNIT 3: PLANNING

LH 8

- Concept of planning • Types of planning • Planning process • Need for planning • Benefits of planning • Limitations in planning

UNIT 4: ORGANIZING

LH 30

- Concept of organizing • Principles of organizing • Importance of organizing as a management function • Organizing process • Organizational structures: Line, line and staff, functional • Departmentation: meaning and methods • Concept of authority, responsibility and accountability • Principles of delegation of authority • Barriers to effective delegation of authority • Decentralization: meaning and need • Difference between delegation and decentralization of authority • Factors affecting decentralization of authority

UNIT 5: DECISION-MAKING

LH 10

- Concept of decision-making • Importance of decision-making • Steps in decision making process • Types of managerial decisions.

UNIT 6: DIRECTION **LH 5**

- Concept of direction • Principles of direction • Components of direction • Importance of direction

UNIT 7: MOTIVATION **LH 7**

- Concept of motivation • Process of motivation • Importance of motivation • Techniques of motivation • Positive and negative motivation • Maslow's Need Hierarchy theory

UNIT 8: LEADERSHIP **LH 7**

- Concept of leadership • Leadership qualities • Functions of managerial leader • Leadership styles: autocratic, democratic and laissez faire

UNIT 9: SUPERVISION **LH 5**

- Concept of supervision • Supervisor: role and functions • Factors affecting supervision

UNIT 10: COMMUNICATION **LH 10**

- Concept of communication • Process of communication • Importance of communication • Principles of communication • Types of communication: horizontal, vertical and diagonal • Barriers to effective communication

UNIT 11: CO-ORDINATION **LH 5**

- Concept of co-ordination • Techniques of effective co-ordination • Importance of co-ordination • Principles of co-ordination

UNIT 12: CONTROLLING **LH 6**

- Concept of control • Importance of control • Controlling process • Essentials of effective control

UNIT 13: RISK MANAGEMENT AND INSURANCE **LH 30**

- Concept of risk management • Concept of insurance • Importance of insurance • Essentials of insurance contract • Principles of insurance • Types of Insurance: **Life Insurance:** meaning, types of policies (Whole life, Endowment and Term), and procedures of effecting life policies. **Fire Insurance:** meaning, types of policies and procedures of effecting fire policies. **Marine Insurance:** Meaning, subject matters and types of policies

UNIT 14: EMERGING MANAGEMENT CONCEPTS **LH 5**

- Conflict management • Knowledge management • Participative management

V. EVALUATION SCHEME:

Students' performance will be evaluated on the basis of following structure of questions to be administered in the examination.

Nature of Questions (Group)	Total Questions to be asked	Required number of Questions to be attempted	Weightage	Total Marks
A. Short Answer	10 (Ten)	8 (Eight)	8 for each	64
B. Long Answer	3 (Three)	2 (Two)	18 for each	36
			Total Marks	100

VI. TEACHING STRATEGIES

In order to achieve the set objectives of the course, effective teaching strategies will be implemented. Such strategies include:

- (i) lecture; (ii) group discussions; (iii) class assignment and participation; and (iv) field visit and report writing, if possible;

The application of the strategy may include one or a combination of more than one strategy.

VII. REFERENCE BOOKS:

1. Koontz, Harold and Weihrich, Heinz (2007), **Essentials of Management**, New Delhi: Tata Mc-Graw Hill Publishing Co. Ltd.
2. K.C., Fatta Bahadur (2007), **Principles of Business Studies**, Kathmandu: Sukunda Pustak Bhawan.
3. Shrestha, Bisheswar Man (2007), **Business Organization and Office Management**, Kathmandu: Global Education Bhotahity.
4. Rao, V.S.P. and Narayan, P.S. (2005), **Principles and Practice of Management**, Delhi: Konark Publishers Pvt. Ltd.

- Agrawal, GR (2007), **Business Organization and Office Management**, Kathmandu: M.K. Publishers and Distributors.
- Pokharel, Dhruva R., et.al. (2007), **Business Organization and Office Management**, Kathmandu: Asmita Publication.

MODEL QUESTIONS- 2068

Time: 3 hrs

Full Marks: 100

Pass Marks: 35

Attempt any TEN questions, EIGHT from Group "A" and TWO from Group "B".

Group "A": Short Answer Questions

8×8=64

- What is management? Describe the functions of management. (3+5)
- What is bureaucracy theory? What are the principles of bureaucracy as suggested by Max Webber? (3+5)
- Explain, in brief, the benefits and limitations of planning. (4+4)
- What is decision making? State and explain the steps involved in decision making process. (2+1+5)
- Explain the various components of direction. (8)
- Elaborate the concept of motivation. Suggest the technique of motivation. (3+5)
- What is leadership? Make a distinction between autocratic and democratic styles of leadership. (2+6)
- Why is control important? Explain the essentials of effective control system. (3+5)
- What is life insurance? Explain the procedures of effecting life insurance policy. (2+6)
- Show your acquaintance with knowledge management and participative management. (4+4)

Group "B": Long Answer Questions

2×18=36

- What is delegation of authority? What are the principles of delegation of authority? Discuss. (6+12)
- What is communication? Why is it important? Discuss the process of communication. (4+5+9)
- What is risk management? Discuss the importance of insurance as an important means of risk management. (5+13)

1. NATURE OF MANAGEMENT

SHORT ANSWER QUESTIONS

1. 2073 Set D Q.No. 1

Distinguish between management and administration.

व्यवस्थापन र प्रशासनबीचको भिन्नता छुट्याउनुहोस् ।

[8]

2. 2072 Set C Q. No. 1

What is management? Explain the functions of management?

व्यवस्थापन भनेको के हो? व्यवस्थापनका कार्यको वर्णन गर्नुहोस् ।

[3+5]

3. 2072 Set D Q. No. 1

Explain management as science and art.

व्यवस्थापनलाई विज्ञान तथा कलाको रूपमा वर्णन गर्नुहोस् ।

[3+5]

4. 2071 Supp Q.No. 1

What is management? Make a difference between management and administration.

व्यवस्थापन भनेको के हो? व्यवस्थापन र प्रशासनबीचको भिन्नता छुट्याउनुहोस् ।

[2+6]

5. 2071 Set C Q. No. 1

What is management? Explain the characteristics of management.

व्यवस्थापन भनेको के हो? व्यवस्थापनका विशेषताहरूबारे वर्णन गर्नुहोस् ।

[2+6]

6. 2070 Supp Q. No. 1

Define management. Describe any five characteristics of management.

व्यवस्थापनको परिभाषा दिनुहोस् । व्यवस्थापनका कुनै पाँच विशेषताहरूको व्याख्या गर्नुहोस् ।

[2+6]

7. 2070 Set C Q.No. 1

Define management and explain its functions.

[2 +6]

व्यवस्थापनको परिभाषा दिनुहोस् र यसका कार्यहरूको वर्णन गर्नुहोस् ।

8. 2069 Q.No. 1

Explain management as an art or a science.

[8]

व्यवस्थापन एक कला वा विज्ञान हो, वर्णन गर्नुहोस् ।

9. 2068 Q.No. 1

What are levels of management? What are the functions of top management?

[2+5]

व्यवस्थापनका तहहरू के-के हुन्? उच्च व्यवस्थापनका कार्यहरू के-के हुन्?

10. 2067 Q.No. 1

Give the concept of management. Distinguish between management and administrator.

[2+5]

व्यवस्थापनको अवधारणा दिनुहोस् । व्यवस्थापन तथा प्रशासनबीचको भिन्नता छुट्याउनुहोस् ।

11. 2066 Q.No. 1

What is management? Explain any five characteristics of management.

[2+5]

व्यवस्थापन भनेको के हो? व्यवस्थापनका कुनै पाँच विशेषताहरूको वर्णन गर्नुहोस् ।

12. 2066 Supp Q.No. 1

Why do you consider management is science as well as art?

[7]

व्यवस्थापन विज्ञान तथा कला दुवै हो भनेर तपाईं किन मान्नुहुन्छ?

13. 2065 Q. No. 1

Give the concept of management and distinguish between management and administration.

[2+5]

व्यवस्थापनको अवधारणा दिनुहोस् र व्यवस्थापन र प्रशासनबीचको फरक छुट्याउनुहोस् ।

14. 2064 Q. No. 12

Is management a science, an art or a profession? Explain with suitable examples.

[2+5]

व्यवस्थापन के विज्ञान, कला वा पेशा हो? सुहाउँदो उदाहरण सहित वर्णन गर्नुहोस् ।

15. 2064 Q. No. 1

Give the concept of management and distinguish it with administration.

[2+5]

व्यवस्थापनको अवधारणा दिनुहोस् र व्यवस्थापन तथा प्रशासन बीचको फरक छुट्याउनुहोस् ।

16. 2063 Q.No. 1

State and explain the different levels of management.

[7]

व्यवस्थापनका विभिन्न तहहरू स्पष्ट उल्लेख गर्दै वर्णन गर्नुहोस् ।

17. 2062 Q.No. 1

Management is both a science as well as an art. Explain.

[7]

व्यवस्थापन विज्ञान तथा कला दुवै हो । वर्णन गर्नुहोस् ।

18. 2061 Q.No. 1

How does the administration differ with management? Explain.

[7]

प्रशासन कसरी व्यवस्थापनसँग भिन्न रहन्छ? वर्णन गर्नुहोस् ।

19. 2060 Q.No. 1

Explain management as science as well as art.

[7]

व्यवस्थापन विज्ञान तथा कला हो । वर्णन गर्नुहोस् ।

20. 2059 Q.No. 1

Give the concept of management and distinguish management with administration.

[2+5]

व्यवस्थापनको अवधारणा प्रस्तुत गर्नुहोस् र व्यवस्थापनलाई प्रशासनसँग भिन्न देखाउनुहोस् ।

21. 2058 Q.No. 1

What is management? Distinguish between management and administration.

[2+5]

व्यवस्थापन भनेको के हो? व्यवस्थापन र प्रशासनबीचको भिन्नता प्रस्तुत गर्नुहोस् ।

22. 2057 Q.No. 1

What is management? Is management an art, a science or a profession?

[2+5]

व्यवस्थापन भनेको के हो? के व्यवस्थापन एक कला, विज्ञान वा पेशा हो?

LONG ANSWER QUESTIONS**23. 2073 Set C Q.No. 11**

Define management and discuss its characteristics.

[6+12]

व्यवस्थापनको परिभाषा दिनुहोस् र यसका विशेषताहरू छलफल गर्नु होस् ।

24. 2072 Set E Q. No. 11

Define management and discuss the various functions of management. [18]

व्यवस्थापनको परिभाषा दिनु होस् र व्यवस्थापनका विभिन्न कार्यहरूको छलफल गर्नु होस् ।

25. 2071 Set D Q. No. 11

Discuss management as an art, a science or a profession. [18]

व्यवस्थापन एक कला, विज्ञान वा व्यवसाय हो छलफल गर्नुहोस् ।

26. 2070 Set D Q.No. 11

Discuss, "management as a science, art and profession." [6+6+6]

"व्यवस्थापन एक विज्ञान, कला तथा पेशा हो ।" विस्तृत छलफल गर्नुहोस् ।

2. PRINCIPLES OF MANAGEMENT**SHORT ANSWER QUESTIONS****1. 2073 Set C Q.No. 1**

Explain the Taylor's scientific management. [8]

टेलरको वैज्ञानिक व्यवस्थापनबारे वर्णन गर्नु होस् ।

2. 2073 Set D Q.No. 2

Explain the Max Weber's bureaucracy theory. [8]

म्याक्स वेबरको ब्यूरोक्रेसी सिद्धान्तको वर्णन गर्नुहोस् ।

3. 2072 Supp Q.No. 1

Explain the Fayol's principles of administrative management. [8]

फोयलको प्रशासनिक व्यवस्थापनका सिद्धान्तहरूको व्याख्या गर्नु होस् ।

4. 2072 Set C Q. No. 2

Explain the principles of bureaucracy theory. [8]

ब्यूरोक्रेसीका सिद्धान्तको वर्णन गर्नुहोस् ।

5. 2072 Set D Q. No. 2

Describe Fayol's contributions in the development of management. [8]

व्यवस्थापनको विकासमा Fayol को योगदानबारे चर्चा गर्नुहोस् ।

6. 2072 Set E Q. No. 1

Explain the Taylor's principles of scientific management. [8]

टेलरको वैज्ञानिक व्यवस्थापनका सिद्धान्तहरूको व्याख्या गर्नु होस् ।

7. 2071 Set C Q. No. 2

Write the meaning of scientific management. Describe the principles of Taylor's scientific management. [2+6]

वैज्ञानिक व्यवस्थापनको अर्थ लेख्नुहोस् । टेलरको वैज्ञानिक व्यवस्थापनका सिद्धान्तहरूको व्याख्या गर्नुहोस् ।

8. 2071 Set D Q. No. 1

Point out Henry Fayol's 14 principles of management and explain any six of them. [8]

हेनरी फोयलको व्यवस्थापनका १४ सिद्धान्तहरू उल्लेख गरी कुनै छ बटाको वर्णन गर्नुहोस् ।

9. 2070 Supp Q. No. 2

Explain the principles of Taylor's scientific management. [8]

टेलरको वैज्ञानिक व्यवस्थापनको सिद्धान्तहरूको वर्णन गर्नुहोस् ।

10. 2070 Set C Q.No. 2

Write down the benefits and limitations of planning. [4+4]

योजनाका फाइदा तथा सीमाहरूबारे लेख्नुहोस् ।

11. 2070 Set D Q.No. 1

What do you mean by scientific management? What are its principles? [2+6]

वैज्ञानिक व्यवस्थापन भनेको के हो ? यसका सिद्धान्तहरू के हुन् ?

12. 2069 Q.No. 2

Explain any seven principles of management developed by Henry Fayol. [8]

हेनरी फोयलद्वारा विकसित वा प्रतिपादित गरिएका कुनै सात सिद्धान्तको व्याख्या गर्नुहोस् ।

13. 2068 Q.No. 2

Explain the concept and principles of scientific management. [2+5]
 वैज्ञानिक व्यवस्थापनको अवधारणा र सिद्धान्तहरूको वर्णन गर्नुहोस्।

14. 2067 Q.No. 2

Explain any seven principles of management as given by Henry Fayol. [7]
 हेनरी फेयलले दिएका व्यवस्थापनका कुनै सात सिद्धान्तहरूको वर्णन गर्नुहोस्।

15. 2066 Q.No. 2

Explain any seven principles of management as developed by H.Fayol. [7]
 यच फेयलले प्रतिपादित गरका व्यवस्थापनका कुनै सात सिद्धान्तवारे वर्णन गर्नुहोस्।

16. 2065 Q. No. 2

Briefly explain Taylor's scientific management. [7]
 टेलरको वैज्ञानिक व्यवस्थापनवारे सङ्क्षेपमा वर्णन गर्नुहोस्।

17. 2064 Q. No. 2

Explain any seven principles of management developed by H. Fayol. [7]
 हेनरी फेयलले विकसित गरेका व्यवस्थापनका कुनै सात सिद्धान्तहरूको वर्णन गर्नुहोस्।

18. 2063 Q.No. 2

Explain the Taylor's Scientific Management in brief. [7]
 टेलरको वैज्ञानिक व्यवस्थापनको छोटकरीमा व्याख्या गर्नुहोस्।

19. 2062 Q.No. 2

What is the meaning of scientific management? Explain the contribution of Taylor's scientific management. [7]
 वैज्ञानिक व्यवस्थापनको अर्थ के हो? टेलरको वैज्ञानिक व्यवस्थापनको योगदान उल्लेख गर्नुहोस्।

20. 2061 Q.No. 2

Explain the concept and principles of scientific management. [2+5]
 वैज्ञानिक व्यवस्थापनको अवधारणा र सिद्धान्तहरूको वर्णन गर्नुहोस्।

21. 2059 Q.No. 2

Explain briefly the contribution of Taylor's scientific management. [7]
 टेलरको वैज्ञानिक व्यवस्थापनका देनवारे छोटकरीमा वर्णन गर्नुहोस्।

22. 2058 Q.No. 3

Explain the principles of scientific management developed by F.W. Taylor. [7]
 एफ.डब्ल्यू. टेलरद्वारा विकसित वैज्ञानिक व्यवस्थापनका सिद्धान्तहरूको वर्णन गर्नुहोस्।

23. 2057 Q.No. 2

Explain briefly any six principles of management as developed by H. Fayol. [7]
 हेनरी फेयलद्वारा विकसित व्यवस्थापनका कुनै छ ओटा सिद्धान्तहरूको छोटकरीमा वर्णन गर्नुहोस्।

LONG ANSWER QUESTIONS**24. 2072 Supp Q.No. 11**

What do you mean by scientific management? Discuss Taylor's principles of scientific management. [6+12]
 वैज्ञानिक व्यवस्थापन भन्नाले के बुझ्नु हुन्छ? टेलरको वैज्ञानिक व्यवस्थापनका सिद्धान्तहरूको छलफल गर्नु होस्।

25. 2070 Set C Q.No. 11

Discuss the Taylor's scientific management principles and its limitations. [10+8]
 टेलरको वैज्ञानिक व्यवस्थापनका सिद्धान्तहरू तथा सीमाहरूवारे विस्तृत छलफल गर्नुहोस्।

26. 2066 Supp Q.No. 14

Discuss the Henry Fayol's principles of management. [15]
 हेनरी फेयलको व्यवस्थापनका सिद्धान्तहरूको विवेचना गर्नुहोस्।

27. 2060 Q.No. 14

Discuss the Henry Fayol's principles of management. [15]
 हेनरी फेयलको व्यवस्थापनका सिद्धान्तहरूको विवेचना गर्नुहोस्।

3. PLANNING

SHORT ANSWER QUESTIONS

1. 2073 Set C Q.No. 2
State and explain the constraints of planning. [8]
योजनाका अवरोधहरू उल्लेख गर्दै वर्णन गर्नु होस्।
2. 2073 Set D Q.No. 3
Describe the various types of managerial planning. [8]
व्यवस्थापकीय योजनाका विभिन्न प्रकारहरूको वयान गर्नुहोस्।
3. 2072 Supp Q.No. 2
What is planning? Explain the process of planning. [3+5]
योजना भनेको के हो? योजनाका प्रक्रियाहरू वर्णन गर्नुहोस्।
4. 2072 Set C Q. No. 3
What is planning? What are the limitations of planning? Explain. [3+5]
योजना भनेको के हो? योजनाका सिमाहरू के के हुन्? वर्णन गर्नुहोस्।
5. 2072 Set D Q. No. 3
Why is planning necessary for the business organization? Explain. [8]
व्यावसायिक संगठनमा योजना किन आवश्यक छ? वर्णन गर्नुहोस्।
6. 2072 Set E Q. No. 2
Define planning and explain its benefits. [3+5]
योजनाको परिभाषा दिनु होस् र यसको फाइदाहरू वर्णन गर्नु होस्।
7. 2071 Supp Q.No. 2
Describe the benefits of planning. [8]
योजनाका लाभहरू व्याख्या गर्नुहोस्।
8. 2071 Set D Q. No. 2
What is planning? Explain the nature of planning? [3+5]
योजना भनेको के हो? योजनाका प्रकृति व्याख्या गर्नुहोस्।
9. 2070 Supp Q. No. 3
What is planning? Explain the importance of planning in organization. [2+6]
योजना भनेको के हो? संगठनमा योजनाको महत्वको वर्णन गर्नुहोस्।
10. 2070 Set D Q.No. 2
Define planning and show its importance. [3+5]
योजनाको परिभाषा दिनुहोस् र यसको महत्त्व दर्शाउनुहोस्।
11. 2069 Q.No. 3
Describe about the procedures of planning. [8]
योजना निर्माणका प्रक्रियाहरूको बारेमा वर्णन गर्नुहोस्।
12. 2068 Q.No. 3
Explain the steps of planning process. [7]
योजना तर्जुमाका चरणहरूको वर्णन गर्नुहोस्।
13. 2067 Q.No. 3
What is planning? Describe the procedures of planning. [7]
योजना भनेको के हो? योजनाको प्रक्रियाको वयान गर्नुहोस्।
14. 2066 Supp Q.No. 2
Explain the benefits and constraints of planning. [7]
योजनाका फाइदा तथा अवरोधहरू वर्णन गर्नुहोस्।
15. 2066 Q.No. 3
Define planning. Why is planning important in an organization? Explain. [7]
योजनालाई परिभाषित गर्नुहोस्। किन योजना एउटा संस्थाको लागि महत्वपूर्ण छ? वर्णन गर्नुहोस्।
16. 2065 Q. No. 3
Explain the procedures of planning. [7]
योजना तर्जुमाको प्रक्रियाको वर्णन गर्नुहोस्।

17. 2064 Q. No. 3

What constraints are often faced during planning process? [7]
 योजनाको प्रकृत्यामा अवसर सामना गर्नुपर्ने समस्याहरू के हुन्?

18. 2063 Q. No. 3

Define planning and explain its advantages. [3+4]
 योजनाको परिभाषा दिनुहोस् र यसका फाइदाहरूको वर्णन गर्नुहोस्।

19. 2062 Q. No. 3

What is planning? Describe its procedures. [2+5]
 योजना गर्नु भनेको के हो? सङ्गठनहरूका निमित्त योजना गर्नु किन आवश्यक हुन्छ?

20. 2061 Q. No. 3

What is planning? Why it is necessary for organizations to plan? [2+5]
 योजना गर्नु भनेको के हो? सङ्गठनहरूका निमित्त योजना गर्नु किन आवश्यक हुन्छ?

21. 2060 Q. No. 2

State and explain the benefits of planning [2+5]
 योजनाका फाइदाहरू उल्लेख गर्दै वर्णन गर्नुहोस्।

22. 2059 Q. No. 3

Define planning. Describe the procedures of planning. [2+5]
 योजनाको परिभाषा दिनुहोस्। योजना कार्यको प्रक्रियाहरूको व्याख्या गर्नुहोस्।

23. 2058 Q. No. 2

Define planning. Why is planning important in an organization? [2+5]
 योजनाको परिभाषा दिनुहोस्। एउटा सङ्गठनमा योजनाको महत्त्व किन हुन्छ?

24. 2057 Q. No. 3

What is planning? Explain the nature of planning [2+5]
 योजना तर्जुमा गर्नु भनेको के हो? योजना कार्यको प्रकृतिको वर्णन गर्नुहोस्।

LONG ANSWER QUESTIONS

25. 2071 Set C Q. No. 11

What is planning? Discuss the steps in planning process. [4+14]
 योजना भनेको के हो? योजना प्रक्रियाका चरणहरूको छलफल गर्नुहोस्।

4. ORGANIZING**SHORT ANSWER QUESTIONS**

1. 2073 Set C Q.No. 3

Explain the steps in organizing process. [8]
 सङ्गठनात्मक प्रक्रियाका बुडकिलाहरू व्याख्या गर्नु होस्।

2. 2072 Supp Q.No. 3

Show the difference between line and staff organization structure. [8]
 रेखा तथा स्टाफ संगठन संरचनाको भिन्नता देखाउनु होस्।

3. 2072 Supp Q.No. 4

What are the barriers of effective delegation of authority? Explain. [8]
 प्रभावकारी अख्तियार प्रत्यायोजनका बाधाहरू के हुन्? व्याख्या गर्नु होस्।

4. 2072 Set C Q. No. 4

What is decentralization of authority? Explain about the need of decentralization of authority. [3+5]
 अधिकार विकेन्द्रीकरण भनेको के हो? अधिकार विकेन्द्रीकरणको आवश्यकताबारे वर्णन गर्नुहोस्।

5. 2072 Set D Q. No. 4

Explain the factors affecting decentralization of authority? [8]
 अधिकार विकेन्द्रीकरणलाई प्रभावित गर्ने तत्वको वर्णन गर्नुहोस्।

6. 2072 Set E Q. No. 3

Explain the principles of delegation of authority. [8]
 अख्तियार प्रत्यायोजनका सिद्धान्तहरू वर्णन गर्नु होस्।

7. 2071 Set C Q. No. 3

What is organization structure? Explain the merits and demerits of line and staff organization structure. [2+6]

संगठन संरचना भनेको हो? रेखा तथा कर्मचारी संगठन संरचनाका फाइदा तथा बेफाइदाहरूको वर्णन गर्नुहोस्।

8. 2071 Set D Q. No. 3

What is organizational structure? Why is it required? [4+4]

संगठनात्मक संरचना भनेको के हो? यो किन आवश्यक छ?

9. 2070 Supp Q. No. 4

Define line and staff organization. Explain its advantages. [2+6]

रेखा र कर्मचारी संगठनको परिभाषा दिनुहोस्। यसका फाइदाहरूको वर्णन गर्नुहोस्।

10. 2069 Q.No. 4

Why is delegation of authority important in organizations? Explain. [8]

संगठनहरूमा अधिकारको प्रत्यायोजन किन महत्त्वपूर्ण हुन्छ? वर्णन गर्नुहोस्।

11. 2068 Q.No. 4

Explain any seven principles of organization. [7]

सङ्गठनका कुनै सात सिद्धान्तहरूको वर्णन गर्नुहोस्।

12. 2068 Q.No. 5

Distinguish between a formal and informal organization. [7]

एउटा औपचारिक र अनौपचारिक सङ्गठनबीचको भिन्नता छुट्याउनुहोस्।

13. 2067 Q.No. 4

What is organization chart? Explain its any two types. [2+5]

सङ्गठन चार्ट भनेको के हो? यसका कुनै दुई प्रकारहरूको वर्णन गर्नुहोस्।

14. 2066 Q.No. 4

What do you mean by informal organization? Explain its advantages. [3+4]

अनौपचारिक सङ्गठन भन्नाले के बुझ्नुहुन्छ? यसको फाइदा वर्णन गर्नुहोस्।

15. 2066 Q.No. 5

What is decentralization? Explain the advantages of decentralization. [2+5]

विकेन्द्रीकरण भनेको के हो? विकेन्द्रीकरणको महत्त्व वर्णन गर्नुहोस्।

16. 2066 Supp Q.No. 3

What is organization? What are the basic steps in organizing process? [3+4]

सङ्गठन के हो? सङ्गठन प्रक्रियाका आधारभूत चरणहरू के हुन्?

17. 2066 Supp Q.No. 4

Clarify the meaning of delegation of authority, responsibility and accountability. [7]

अख्तियार प्रत्यायोजन, उत्तरदायित्व तथा जिम्मेवारीको अर्थ स्पष्ट पार्नुहोस्।

18. 2066 Supp Q.No. 5

What is departmentation? Explain any two methods of departmentation. [3+4]

विभागीकरण भनेको के हो? विभागीकरण गर्ने कुनै दुई तरिकाहरू वर्णन गर्नुहोस्।

19. 2065 Q. No. 4

Why is organization important to the business? Explain. [7]

व्यवसायको लागि सङ्गठन किन महत्त्वपूर्ण मानिन्छ? वर्णन गर्नुहोस्।

20. 2065 Q. No. 5

Explain any five methods of departmentation. [7]

विभागीकरणका कुनै पाँच विधिहरूको वर्णन गर्नुहोस्।

21. 2065 Q. No. 6

Distinguish between 'line' and 'line and staff' organization structure. [7]

'रेखा' र 'रेखा तथा स्टाफ' सांगठनिक स्वरूपबीचको अन्तर छुट्याउनुहोस्।

22. 2064 Q. No. 4

In what respect the delegation of authority differs with the decentralization of authority? Explain. [7]

अधिकारको प्रत्यायोजन के कति हदमा अधिकारको विकेन्द्रीकरणसँग भिन्न रहन्छ? वर्णन गर्नुहोस्।

23. 2064 Q. No. 11

What is organization chart? Explain the different types of organization chart. [2+5]

सङ्गठन चार्ट भनेको के हो? सङ्गठन चार्टका विभिन्न प्रकारहरूको वर्णन गर्नुहोस्।

- 24. 2063 Q. No. 4**
Differentiate between delegation of authority and decentralization of authority. [7]
अख्तियारको प्रत्यायोजन तथा अख्तियारको विकेन्द्रीकरण बीच फरक उल्लेख गर्नुहोस् ।
- 25. 2063 Q. No. 5**
Explain the different methods of departmentation. [7]
विभागीकरणका विभिन्न विधिहरूको वर्णन गर्नुहोस् ।
- 26. 2063 Q. No. 13**
Explain the importance of informal organization. [7]
अनौपचारिक सङ्गठनको महत्त्वबारे वर्णन गर्नुहोस् ।
- 27. 2062 Q. No. 4**
What is organization? What are its principles? [2+5]
सङ्गठन भनेको के हो? यसका सिद्धान्त के हुन्?
- 28. 2062 Q. No. 5**
What is departmentation? Why should it be done? [2+5]
विभागीकरण भनेको के हो? यो किन गर्नुपर्दछ?
- 29. 2062 Q. No. 15**
What is organization structure? Discuss the different types of organization structure in brief. [2+5]
सङ्गठन संरचना भनेको के हो? विभिन्न प्रकारका सङ्गठन संरचनाको संक्षेपमा छलफल गर्नुहोस् ।
- 30. 2061 Q. No. 4**
State and explain the meaning and scope of organization. [2+5]
सङ्गठनको अर्थ र क्षेत्र उल्लेख गर्दै वर्णन गर्नुहोस् ।
- 31. 2061 Q. No. 5**
What is formal organization? Distinguish between a formal and an informal organization. [2+5]
औपचारिक सङ्गठन भनेको के हो? औपचारिक र अनौपचारिक सङ्गठनबीच भिन्नता दर्शाउनुहोस् ।
- 32. 2061 Q. No. 6**
Why is delegation of authority important in organizations? [7]
सङ्गठनहरूमा अधिकारको प्रत्यायोजन किन महत्त्वपूर्ण हुन्छ?
- 33. 2061 Q. No. 7**
Describe the importance of departmentation for an organization and explain briefly any two methods of departmentation. [4+3]
एउटा सङ्गठनका लागि विभागीकरणका महत्त्वको व्याख्या गर्दै विभागीकरणका कुनै दुई विधिहरूको छोटकरीमा वर्णन गर्नुहोस् ।
- 34. 2060 Q. No. 3**
What are the basic steps in organizing process? [7]
सङ्गठनात्मक प्रक्रियाका आधारभूत चरणहरू के हुन्?
- 35. 2060 Q. No. 4**
Give the meaning of delegation of authority, responsibility and accountability. [7]
अख्तियार प्रत्यायोजन, उत्तरदायित्व तथा जिम्मेवारीको अर्थ स्पष्ट गर्नुहोस् ।
- 36. 2060 Q. No. 5**
What is departmentation? Give examples of departmentation by function and by territory. [3+4]
विभागीकरण भनेको के हो? कार्य तथा भौगोलिक क्षेत्रका आधारमा विभागीकरणको उदाहरण दिनुहोस् ।
- 37. 2059 Q. No. 4**
Describe any six principles of organization. [7]
सङ्गठनका कुनै छ सिद्धान्तहरूको व्याख्या गर्नुहोस् ।
- 38. 2059 Q. No. 5**
What is organizing process? Explain the steps involved in organizing process. [3+4]
साङ्गठनिक प्रक्रिया भनेको के हो? साङ्गठनिक प्रक्रियाका चरणहरूको वर्णन गर्नुहोस् ।
- 39. 2058 Q. No. 4**
What is organization? Explain the organization process. [2+5]
सङ्गठन भनेको के हो? सङ्गठन प्रक्रियाको वर्णन गर्नुहोस् ।

40. 2058 Q. No. 5

Describe the merits and demerits of line organization structure. [3.5+3.5]
रेखा सङ्गठनका फाइदा तथा बेफाइदाहरूको व्याख्या गर्नुहोस्।

41. 2057 Q. No. 4

Define organization. Why is organization important? [2+5]
सङ्गठनको परिभाषा दिनुहोस्। सङ्गठनको महत्त्व किन हुन्छ?

42. 2057 Q. No. 5

What are formal organizations? Distinguish between a formal and an informal organization. [2+5]
औपचारिक सङ्गठनहरू भनेको के हुन्? एउटा औपचारिक र अनौपचारिक सङ्गठनका बीचको भिन्नता प्रस्तुत गर्नुहोस्।

LONG ANSWER QUESTIONS**43. 2073 Set C Q.No. 12**

What do you mean by decentralization of authority? Discuss the factors affecting decentralization of authority. [6+12]
अख्तियारको विकेन्द्रिकरण भन्नाले के बुझ्नु हुन्छ? अख्तियार विकेन्द्रिकरणमा प्रभाव पार्ने तत्वहरू छलफल गर्नु होस्।

44. 2073 Set D Q.No. 11

What is decentralization of authority? Discuss the factors affecting decentralization of authority. [6+12]
अधिकारको विकेन्द्रिकरण भनेको के हो? अधिकारको विकेन्द्रिकरणलाई प्रभाव पार्ने तत्वहरूको छलफल गर्नुहोस्।

45. 2072 Set C Q. No. 12

Write the meaning of departmentation and discuss the methods of departmentation. [6+12]
विभागीकरणको अर्थ खुलाउँदै विभागीकरण गर्ने तरिकाको छलफल गर्नुहोस्।

46. 2072 Set D Q. No. 12

Point out the importance of organizing process and discuss the steps in organizing process. [6+12]
संगठन गर्नुको महत्त्व औल्याउँदै संगठन प्रक्रियाका चरणहरूको छलफल गर्नुहोस्।

47. 2071 Supp Q.No. 11

Discuss the principles of delegation of authority. Describe the barriers to effective delegation of authority. [10+8]
अख्तियारको प्रत्यायोजनका सिद्धान्तहरूबारे छलफल गर्नुहोस्। प्रभावकारी अख्तियार प्रत्यायोजनका अवरोधहरूबारे छलफल गर्नुहोस्।

48. 2071 Set C Q. No. 12

What is decentralization of authority? Discuss the differences between delegation and decentralization of authority? [4+14]
अधिकारको विकेन्द्रिकरण भनेको के हो? अधिकार प्रत्यायोजन र विकेन्द्रिकरणबीचको भिन्नताबारे छलफल गर्नुहोस्।

49. 2071 Set D Q. No. 12

Discuss the various principles of organizing. [18]
संगठन गर्ने विभिन्न सिद्धान्तहरू पूर्णरूपमा छलफल गर्नुहोस्।

50. 2070 Supp Q. No. 13

What is meant by organization? Discuss the principles of organizing. [6+12]
संगठन भन्नाले के बुझ्नुहुन्छ? संगठन कार्यका सिद्धान्तहरू बारे छलफल गर्नुहोस्।

51. 2070 Set C Q.No. 12

What is departmentation? What are its various methods? Discuss. [5+13]
विभागीकरण भनेको के हो? यसका तरिकाहरू के हुन्? छलफल गर्नुहोस्।

52. 2070 Set D Q.No. 12

What is delegation of authority? Differentiate between delegation and decentralization of authority. [5+13]
अख्तियार प्रत्यायोजन भनेको के हो? अख्तियार प्रत्यायोजन तथा अख्तियार विकेन्द्रिकरणबीच फरक छुट्याउनुहोस्।

53. 2069 Q.No. 13

What is departmentation? Discuss the various methods of departmentation in an organization. [6+12]
विभागीकरण भनेको के हो ? संगठनमा विभागीकरण गर्ने विभिन्न विधिहरूको छलफल गर्नुहोस् ।

54. 2068 Q.No. 14

What is departmentation? Discuss the various methods of departmentation. [5+10]
विभागीकरण भनेको के हो ? विभागीकरणका विभिन्न विधिहरूको छलफल गर्नुहोस् ।

55. 2067 Q.No. 14

Discuss the different types of organization structure. [15]
सङ्गठन संरचनाका विभिन्न प्रकारहरूको बारेमा छलफल गर्नुहोस् ।

56. 2066 Q.No. 14

What do you mean by organizational structure? Explain the various types of organizational structure. [7.5+7.5]
सङ्गठनको ढाँचा भन्नाले के बुझ्नुहुन्छ ? सङ्गठन ढाँचाका विभिन्न प्रकारहरू वर्णन गर्नुहोस् ।

57. 2066 Supp Q.No. 15

What is line organization structure? Discuss its advantages and disadvantages. [5+10]
रेखा सङ्गठन संरचना भनेको के हो ? यसको फाइदा तथा बेफाइदाको विवेचना गर्नुहोस् ।

58. 2065 Q. No. 14

Define organization. Discuss the principles of organization. [5+10]
सङ्गठनको परिभाषा दिनुहोस् । सङ्गठनमा सिद्धान्तहरूबारे छलफल गर्नुहोस् ।

59. 2064 Q. No. 14

Discuss the importance and the guiding principles of organization. [7.5+7.5]
सङ्गठनको महत्त्व र निर्देशित सिद्धान्तहरूको छलफल गर्नुहोस् ।

60. 2063 Q. No. 14

Define organization and discuss its principles. [5+10]
सङ्गठनको परिभाषा दिनुहोस् र यसका सिद्धान्तहरू छलफल गर्नुहोस् ।

61. 2060 Q. No. 15

What is line organization structure? Discuss its advantages and disadvantages. [5+10]
रेखा सङ्गठन संरचना भनेको के हो ? यसको फाइदा तथा बेफाइदाको विवेचना गर्नुहोस् ।

62. 2059 Q. No. 14

Define departmentation. Discuss the method of departmentation. [5+10]
विभागीकरणको परिभाषा दिनुहोस् । विभागीकरणका तरिकाहरूको छलफल गर्नुहोस् ।

63. 2058 Q. No. 14

What is departmentation? Discuss the various methods of departmentation in an organization. [5+10]
विभागीकरण भनेको के हो ? एउटा सङ्गठनमा विभागीकरणका विभिन्न विधिहरूको छलफल गर्नुहोस् ।

64. 2057 Q. No. 14

What is delegation of authority? Why is it necessary in organization? Distinguish between delegation of authority and decentralization of authority. [3+4+8]
अधिकारको प्रत्यायोजन भनेको के हो ? सङ्गठनमा अधिकारको प्रत्यायोजनको आवश्यकता किन हुन्छ ? अधिकारको प्रत्यायोजन र अधिकारको विकेन्द्रीकरण बीचको भिन्नता प्रस्तुत गर्नुहोस् ।

5. DECISION-MAKING**SHORT ANSWER QUESTIONS****1. 2073 Set C Q.No. 4**

What major steps do you follow in making decision? Explain. [8]
निर्णय गर्दा कुन कुन प्रमुख खड्किलाहरू अपनाउनु हुन्छ ? वर्णन गर्नु होस् ।

2. 2073 Set D Q.No. 4

What is decision-making? Why is it important? [3+5]
निर्णय लिन भनेको के हो ? यो किन महत्वपूर्ण हुन्छ ?

3. 2072 Supp Q.No. 5

Give the clear meaning of decision making and show its importance in business. [3+5]
निर्णय गर्नुको अर्थ स्पष्ट पार्नु होस् र व्यवसायमा यसको महत्त्व दर्शाउनु होस् ।

4. **2072 Set C Q. No. 5**
Explain the steps in decision making process. [8]
निर्णय प्रक्रियाका चरणहरूको वर्णन गर्नुहोस् ।
5. **2071 Supp Q.No. 3**
Give the concept of decision-making. Why is it important? Explain. [3+5]
निर्णय लिनुको अवधारणा दिनुहोस् । यो किन महत्त्वपूर्ण हुन्छ ? वर्णन गर्नुहोस् ।
6. **2071 Set C Q. No. 4**
Define decision making? Explain about the importance of decision making. [2+6]
निर्णयको परिभाषा दिनुहोस् । निर्णयको महत्त्वबारे वर्णन गर्नुहोस् ।
7. **2071 Set D Q. No. 4**
Explain the different types of managerial decisions. [8]
विभिन्न प्रकारका व्यवस्थापकीय निर्णयहरूको व्याख्या गर्नुहोस् ।
8. **2070 Set C Q.No. 3**
Explain the steps in decision making process. [8]
निर्णय निर्माण प्रक्रियाका खुड्किलाहरू वर्णन गर्नुहोस् ।
9. **2070 Set D Q.No. 3**
What are the types of managerial decisions? Explain [8]
व्यवस्थापकीय निर्णयका प्रकारहरू के हुन् ? वर्णन गर्नुहोस् ।
10. **2068 Q.No. 7**
What is decision making? Explain the different types of decisions. [2+5]
निर्णय गर्नु भनेको के हो ? निर्णयका प्रकारहरूको वर्णन गर्नुहोस् ।
11. **2067 Q.No. 6**
Explain the steps of decision making. [7]
निर्णय प्रक्रियाका चरणहरूको वर्णन गर्नुहोस् ।
12. **2066 Q.No. 12**
What do you mean by decision making? Explain any five types of managerial decision making. [2+5]
निर्णय लिनु भन्नाले के बुझ्नुहुन्छ ? व्यवस्थापकीय निर्णय प्रक्रियाहरू मध्ये कुनै पाँच प्रकारको वर्णन गर्नुहोस् ।
13. **2066 Supp Q.No. 7**
Explain the various types of decision-making. [7]
निर्णयमा पर्ने विभिन्न तरिकाहरूको विवेचना गर्नुहोस् ।
14. **2065 Q. No. 8**
Explain the different steps involved in decision making process in an organization. [7]
एउटा सङ्गठनमा निर्णय लिँदा अपनाइने विभिन्न चरणहरूको वर्णन गर्नुहोस् ।
15. **2064 Q. No. 7**
Give the concept of decision-making and explain the steps involved in decision-making. [2+5]
निर्णय लिनुको अवधारणा दिनुहोस् र निर्णय लिँदाका चरणहरूबारे वर्णन गर्नुहोस् ।
16. **2063 Q. No. 7**
What is decision making? Explain the different types of decisions. [3+4]
निर्णय गर्नु भनेको के हो ? निर्णयका विभिन्न प्रकारहरूको वर्णन गर्नुहोस् ।
17. **2061 Q. No. 9**
What major steps do you follow when involved in decision-making process? [7]
निर्णय लिने प्रक्रियामा तपाईं कुन कुन महत्त्वपूर्ण चरणहरूको पालना गर्नुहुन्छ ?
18. **2060 Q. No. 7**
Explain any four types of managerial decisions. [7]
कुनै चार प्रकारका व्यवस्थापकीय निर्णयहरूको वर्णन गर्नुहोस् ।
19. **2059 Q. No. 7**
Explain the different steps involved in decision-making. [7]
निर्णय प्रक्रियाको विभिन्न चरणहरूको वर्णन गर्नुहोस् ।
20. **2058 Q. No. 8**
State and explain the different types of managerial decisions. [2+5]
व्यवस्थापकीय निर्णयहरू उल्लेख गर्दै वर्णन गर्नुहोस् ।

21. 2057 Q. No. 7

Explain any five types of management decisions.
कुनै पाँच प्रकारका व्यवस्थापकीय निर्णयहरूको वर्णन गर्नुहोस्।

[7]

LONG ANSWER QUESTIONS**22. 2072 Set E Q. No. 12**

Discuss various steps in decision making process.
निर्णय गर्ने प्रक्रियाका विभिन्न तहहरू छलफल गर्नु होस्।

[18]

23. 2070 Supp Q. No. 11

What is decision making? Discuss different types of decisions.
निर्णय निर्माण भनेको के हो? विभिन्न प्रकारका निर्णयहरूको छलफल गर्नुहोस्।

[4+14]

24. 2069 Q.No. 11

Define decision. Discuss the steps in decision making process.
'निर्णय' को परिभाषा दिनुहोस्। निर्णय निर्माण प्रक्रियाका चरणहरूको छलफल गर्नुहोस्।

[6+12]

6. DIRECTION**SHORT ANSWER QUESTIONS****1. 2073 Set C Q.No. 5**

Explain the main elements of direction.
निर्देशनका प्रमुख तत्वहरू वर्णन गर्नु होस्।

[8]

2. 2073 Set D Q.No. 5

What is meant by direction? What are its components?
निर्देशन भन्नाले के बुझिन्छ? निर्देशनका तत्वहरू के के हुन्?

[2+6]

3. 2072 Supp Q.No. 6

Explain the main components of direction.
निर्देशनका प्रमुख तत्वहरू वर्णन गर्नु होस्।

[8]

4. 2072 Set D Q. No. 5

Define direction and describe its principles.
निर्देशनको परिभाषा दिई यसका सिद्धान्तको वर्णन गर्नुहोस्।

[3+5]

5. 2072 Set E Q. No. 4

What is direction? Show its importance in management.
निर्देशन भनेको के हो? व्यवस्थापनमा यसको महत्व दर्शाउनु होस्।

[3+5]

6. 2071 Supp Q.No. 4

State and explain the principles of direction.
निर्देशनका सिद्धान्तहरू उल्लेख गर्दै वर्णन गर्नुहोस्।

[8]

7. 2071 Set D Q. No. 5

Define direction and show its importance in management.
निर्देशनको परिभाषा दिनुहोस् र व्यवस्थापनमा यसको महत्व देखाउनुहोस्।

[4+4]

8. 2070 Supp Q. No. 6

Explain the major principles of direction.
निर्देशनका प्रमुख सिद्धान्तहरूको वर्णन गर्नुहोस्।

[8]

9. 2070 Set C Q.No. 4

What is direction? What are its components?
निर्देशन भनेको के हो? यसका आवश्यक तत्वहरू के हुन्?

[2+6]

10. 2070 Set D Q.No. 4

Define direction and explain its principles.
निर्देशनको परिभाषा दिनुहोस् र यसका सिद्धान्तहरू वर्णन गर्नुहोस्।

[2+6]

11. 2068 Q.No. 8

What role does direction play in management? Explain.
व्यवस्थापनमा निर्देशनले कस्तो भूमिका निर्वाह गर्दछ? वर्णन गर्नुहोस्।

[7]

12. 2067 Q.No. 7

What is direction? What role does it play in management?

[2+5]

निर्देशन के हो ? व्यवस्थापनमा यसले के भूमिका खेल्दछ ?

13. 2066 Q.No. 6

Define direction. Explain the principles of Direction.

[2+5]

निर्देशनलाई परिभाषित गर्नुहोस् । निर्देशनका सिद्धान्तहरू उल्लेख गर्नुहोस् ।

14. 2066 Supp Q.No. 9

Point out the principles of direction.

[7]

निर्देशनका सिद्धान्तहरू उल्लेख गर्नुहोस् ।

15. 2064 Q. No. 13

State and explain the different aspects of direction.

[7]

निर्देशनका विभिन्न तत्त्वहरूको उल्लेख गर्दै वर्णन गर्नुहोस् ।

16. 2063 Q. No. 8

What are the principles of direction? Explain.

[7]

निर्देशनका सिद्धान्तहरू के के हुन् ? व्याख्या गर्नुहोस् ।

17. 2062 Q. No. 7

Define direction and explain its aspects.

[2+5]

निर्देशनको परिभाषा दिनुहोस् र यसका पक्षहरूबारे वर्णन गर्नुहोस् ।

18. 2060 Q. No. 9

Explain the principles of direction.

[7]

निर्देशनका सिद्धान्तहरूको वर्णन गर्नुहोस् ।

19. 2057 Q. No. 8

What is direction? State and explain the principles of direction.

[2+5]

निर्देशन भनेको के हो ? निर्देशनका सिद्धान्तहरू उल्लेख गर्नुहोस् र वर्णन गर्नुहोस् ।

LONG ANSWER QUESTIONS**20. 2065 Q. No. 15**

Define direction. Discuss the major aspects of direction.

[5+10]

निर्देशनको परिभाषा दिनुहोस् । निर्देशनका प्रमुख पक्षहरूको छलफल गर्नुहोस् ।

21. 2064 Q. No. 15

What is direction? Why is it important? What principles guide effective direction in organization?

[15]

Discuss.

निर्देशन भनेको के हो ? यो किन महत्त्वपूर्ण हुन्छ ? सङ्गठनमा प्रभावकारी निर्देशनको निमित्त कुन सिद्धान्त सहयोगी हुन्छ ? छलफल गर्नुहोस् ।

22. 2059 Q. No. 15

Explain the meaning of direction and discuss the principles of direction.

[5+10]

निर्देशनको अर्थलाई वर्णन गर्नुहोस् र निर्देशनका सिद्धान्तहरूको छलफल गर्नुहोस् ।

7. MOTIVATION**SHORT ANSWER QUESTIONS****1. 2073 Set C Q.No. 6**

Define motivation and show its importance.

[4+4]

उत्प्रेरणाको परिभाषा दिनु होस् र यसको महत्व दर्शाउनु होस् ।

2. 2072 Set C Q. No. 6

Define motivation and explain its process.

[3+5]

उत्प्रेरणाको परिभाषा दिई यसका प्रक्रियाको वर्णन गर्नुहोस् ।

3. 2072 Set D Q. No. 6

Give the meaning of positive and negative motivation and show the importance of motivation. [2+2]

सकारात्मक र नकारात्मक उत्प्रेरणाको अर्थ दिई उत्प्रेरणाको महत्व दर्शाउनुहोस् ।

4. 2072 Set E Q. No. 5

Explain the process of motivation. [8]

उत्प्रेरणाको प्रक्रियाको व्याख्या गर्नु होस्।

5. 2071 Supp Q.No. 5

What is motivation? Explain the positive and negative motivation with examples. [2+6]

उत्प्रेरणा भनेको के हो? सकारात्मक एवं नकारात्मक उत्प्रेरणाबारे उदाहरणसहित वर्णन गर्नुहोस्।

6. 2071 Set C Q. No. 5

What are the techniques of motivation? Explain. [2+6=8]

उत्प्रेरणाका तरिकाहरू के के हुन्? वर्णन गर्नुहोस्।

7. 2071 Set D Q. No. 6

Describe Abraham Maslow's theory of motivation. [8]

अब्राहम मास्लोको उत्प्रेरणाको सिद्धान्त वर्णन गर्नुहोस्।

8. 2070 Set C Q.No. 5

Define motivation and show its importance. [3+5]

उत्प्रेरणाको परिभाषा दिनुहोस् र यसको महत्त्व दर्शाउनुहोस्।

9. 2070 Set D Q.No. 5

Explain Maslow's need hierarchy theory of motivation. [8]

मास्लोको उत्प्रेरणाको आवश्यकता सोपान सिद्धान्तको वर्णन गर्नुहोस्।

10. 2068 Q.No. 9

What is motivation? Explain the importance of motivation. [2+5]

उत्प्रेरणा भनेको के हो? उत्प्रेरणाको महत्त्वबारे व्याख्या गर्नुहोस्।

11. 2067 Q.No. 8

What is motivation? Explain the positive and negative motivation with examples. [2+5]

उत्प्रेरणा भनेको के हो? सकारात्मक तथा नकारात्मक उत्प्रेरणाको उदाहरणसहित वर्णन गर्नुहोस्।

12. 2066 Q.No. 7

Explain the human needs according to Maslow's need hierarchy theory. [7]

मास्लोको आवश्यकता श्रृंखला सिद्धान्तअनुसार मानवीय आवश्यकताबारे वर्णन गर्नुहोस्।

13. 2066 Supp Q.No. 8

Explain the Abraham Maslow's theory of motivation in brief. [7]

अब्राहम मास्लोको प्रेरणाको सिद्धान्तको छोटकरीमा व्याख्या गर्नुहोस्।

14. 2065 Q. No. 9

Define motivation. Describe the importance of motivation in an organization. [2+5]

उत्प्रेरणाको परिभाषा दिनुहोस्। एउटा सङ्गठनमा उत्प्रेरणाको महत्त्वको व्याख्या गर्नुहोस्।

15. 2064 Q. No. 6

What is motivation? Explain the importance of motivation. [2+5]

उत्प्रेरणा भनेको के हो? उत्प्रेरणाको महत्त्वबारे वर्णन गर्नुहोस्।

16. 2063 Q. No. 13 OR

Show the difference between positive and negative motivation. [7]

सकारात्मक तथा नकारात्मक उत्प्रेरणाको बीच फरक देखाउनुहोस्।

17. 2061 Q. No. 10

What role does direction play in the life of an organization? Explain. [7]

एउटा सङ्गठनको जीवनमा निर्देशनले कस्तो भूमिका निर्वाह गर्दछ? वर्णन गर्नुहोस्।

18. 2061 Q. No. 11

Define individual needs. Explain the classification of human needs. [2+5]

व्यक्तिका आवश्यकताहरूको परिभाषा दिनुहोस्। मानवीय आवश्यकताहरूको वर्गीकरणको वर्णन गर्नुहोस्।

19. 2060 Q. No. 8

Introduce Abraham Maslow's theory of motivation. [2+5]

अब्राहम मास्लोको उत्प्रेरणाको सिद्धान्तको परिचय दिनुहोस्।

20. 2059 Q. No. 8

What is motivation? Why is motivation important? [2+5]

उत्प्रेरणा भनेको के हो? उत्प्रेरणा किन महत्त्वपूर्ण छ?

21. 2058 Q. No. 9

Explain Maslow's need hierarchy theory of motivation.
मास्लोको आवश्यकता शृंखला सिद्धान्तको वर्णन गर्नुहोस् ।

[7]

LONG ANSWER QUESTIONS**22. 2073 Set D Q.No. 12**

What is motivation? Discuss Maslow's Need Hierarchy Theory of motivation. [6+12]
उत्प्रेरणा भनेको के हो ? मास्लोको उत्प्रेरणाको आवश्यकता शृंखला सिद्धान्तको छलफल गर्नुहोस् ।

23. 2072 Supp Q.No. 12

What is motivation? Discuss the Maslow's need based theory of motivation. [6+12]
उत्प्रेरणा भनेको के हो ? मास्लोको आवश्यकतामा आधारित उत्प्रेरणाबारे छलफल गर्नु होस् ।

24. 2070 Supp Q. No. 12

What is motivation? Discuss the importance of motivation in organization to achieve its goals. [5+13]
उत्प्रेरणा भनेको के हो ? संगठनका लक्ष्यहरू प्राप्त गर्न उत्प्रेरणाको महत्वको बारेमा छलफल गर्नुहोस् ।

25. 2069 Q.No. 12

What is Maslow's need hierarchy theory? Discuss each stage of Maslow's need hierarchy theory. [7+11]

मास्लोको आवश्यकता शृंखला सिद्धान्त भनेको के हो ? यसका प्रत्येक आवश्यकता तहहरूको छलफल गर्नुहोस् ।

26. 2068 Q.No. 15

Define positive and negative motivation. Explain the needs hierarchy motivation theory of Abraham Maslow. [5+10]

अनुकूल र प्रतिकूल उत्प्रेरणाको परिभाषा दिनुहोस् । अब्राहम मास्लोको उत्प्रेरणा आवश्यकता शृंखला सिद्धान्तको व्याख्या गर्नुहोस् ।

27. 2066 Q.No. 15

Define motivation. Why motivation is important in an organization? Discuss. [5+10]

उत्प्रेरणाको परिभाषा दिनुहोस् । एउटा सङ्गठनमा उत्प्रेरणाको किन महत्त्व छ । विवेचना गर्नुहोस् ।

28. 2063 Q. No. 15

Discuss the Abraham Maslow's Need Hierarchy Theory of motivation. [15]

अब्राहम मास्लोको उत्प्रेरणा आवश्यकता शृंखला सिद्धान्तको व्याख्या गर्नुहोस् ।

29. 2062 Q. No. 14

Define motivation and discuss Maslow's Need Hierarchy Theory of motivation. [5+10]

उत्प्रेरणाको परिभाषा दिनुहोस्, र मास्लोको उत्प्रेरणाको आवश्यकता शृंखला सिद्धान्तबारे छलफल गर्नुहोस् ।

30. 2061 Q. No. 14

Define positive and negative motivation. Discuss the needs hierarchy theory of Abraham Maslow. [5+10]

अनुकूल र प्रतिकूल उत्प्रेरणाको परिभाषा दिनुहोस् । अब्राहम मास्लोको आवश्यकताहरूको शृंखला सिद्धान्तबारे छलफल गर्नुहोस् ।

31. 2058 Q. No. 15

Define direction and motivation. Discuss the importance of motivation. [6+9]

निर्देशन तथा उत्प्रेरणाको परिभाषा दिनुहोस् । उत्प्रेरणाको महत्त्व छलफल गर्नुहोस् ।

32. 2057 Q. No. 15

Define motivation. Why is motivation important in organization? Discuss the human needs according to Maslow's Need Hierarchy Theory. [4+3+8]

उत्प्रेरणाको परिभाषा दिनुहोस् । सङ्गठनमा उत्प्रेरणा किन महत्त्वपूर्ण हुन्छ ? मास्लोको आवश्यकता शृंखला सिद्धान्त अनुसार मानवीय आवश्यकताहरूको छलफल गर्नुहोस् ।

8. LEADERSHIP

SHORT ANSWER QUESTIONS

1. 2073 Set C Q.No. 7

Explain the qualities of good leadership.
असल नेतृत्वका गुणहरू वर्णन गर्नु होस्।

[8]

2. 2072 Set E Q. No. 6

Explain the functions of a managerial leader.
व्यवस्थापकीय नेताका कार्यहरू वर्णन गर्नु होस्।

[8]

3. 2071 Supp Q.No. 6

Describe the different styles of leadership.
नेतृत्वका विभिन्न शैलीहरूवारे व्याख्या गर्नुहोस्।

[8]

4. 2071 Set C Q. No. 6

What are the functions of managerial leadership? Explain.
व्यवस्थापकीय नेतृत्वका कार्यहरू के के हुन्? वर्णन गर्नुहोस्।

[8]

5. 2071 Set D Q. No. 7

Explain the advantages and disadvantages of democratic leadership.
प्रजातान्त्रिक नेतृत्वका फाइदा तथा बेफाइदाहरूको व्याख्या गर्नुहोस्।

[8]

6. 2070 Supp Q. No. 7

Explain essential qualities of a leader.
नेतामा हुनुपर्ने आवश्यक गुणहरूको छोटकरीमा व्याख्या गर्नुहोस्।

[8]

7. 2070 Set C Q.No. 6

State and explain the various leadership qualities.
विभिन्न नेतृत्वका गुणहरू उल्लेख गर्दै वर्णन गर्नुहोस्।

[2+6]

8. 2070 Set D Q.No. 6

Explain the various functions of a managerial leader.
एक व्यवस्थापकीय नेताका विभिन्न कार्यहरू वर्णन गर्नुहोस्।

[8]

9. 2069 Q.No. 7

Distinguish between autocratic and democratic styles of leadership.
तानाशाही र प्रजातान्त्रिक नेतृत्व शैलीको भिन्नता वा फरक देखाउनुहोस्।

[4+4]

10. 2068 Q.No. 10

Define leadership. Explain the qualities of good leadership.
नेतृत्वको परिभाषा दिनुहोस्। असल नेतृत्वका गुणहरूको वर्णन गर्नुहोस्।

[2+5]

11. 2067 Q.No. 9

Explain the qualities of leadership.
नेतृत्वका गुणहरू वर्णन गर्नुहोस्।

[7]

12. 2066 Q.No. 8

Explain the qualities of good leadership.
असल नेतृत्वका गुणहरू वर्णन गर्नुहोस्।

[7]

13. 2066 Supp Q.No. 11

What is leadership? What are its basic characteristics?
नेतृत्व भनेको के हो? यसका आधारभूत विशेषताहरू के हुन्?

[3+4]

14. 2065 Q. No. 10

State and explain the various functions that a managerial leader accomplishes in organization.
सङ्गठनहरूमा एउटा व्यवस्थापकीय नेतृत्वले सम्पादन गर्ने विभिन्न कार्यहरूको उल्लेख गर्नुहोस् र वर्णन गर्नुहोस्।

[7]

15. 2065 Q. No. 11

Distinguish between autocratic and democratic leadership styles.
निरंकुश र प्रजातान्त्रिक नेतृत्व शैलीबीचको फरक छुट्याउनुहोस्।

[7]

16. 2064 Q. No. 8

Distinguish between democratic and autocratic leadership styles.
प्रजातान्त्रिक र निरंकुश नेतृत्व शैली बीचको फरक प्रस्तुत गर्नुहोस्।

[7]

17. 2062 Q. No. 8

What is leadership? Explain any two types of leadership style.

[7]

नेतृत्व भनेको के हो ? नेतृत्वका कुनै दुई शैलीको वर्णन गर्नुहोस् ।

18. 2060 Q. No. 11

What is leadership? Explain the managerial qualities of leadership.

[3+4]

नेतृत्व भनेको के हो ? यसका व्यवस्थापकीय गुणहरू वर्णन गर्नुहोस् ।

19. 2059 Q. No. 9

Give the meaning of leadership and explain the major leadership qualities.

[3+4]

नेतृत्वको अर्थ दिनुहोस् र नेतृत्व सम्बन्धी प्रमुख गुणहरूको वर्णन गर्नुहोस् ।

20. 2059 Q. No. 10

Explain the nature of democratic and autocratic style of leadership.

[3.5+3.5]

प्रजातान्त्रिक र निरंकुश नेतृत्व शैलीको प्रकृतिचारे वर्णन गर्नुहोस् ।

21. 2058 Q. No. 7

Define leadership. Explain the functions of a management leader.

[2+5]

नेतृत्वको परिभाषा दिनुहोस् । एउटा व्यवस्थापकीय नेताको कार्यहरूको वर्णन गर्नुहोस् ।

22. 2057 Q. No. 9

Define leadership. Explain the functions of a management leader.

[2+5]

नेतृत्वको परिभाषा दिनुहोस् । एउटा व्यवस्थापकीय नेताको कार्यहरूको वर्णन गर्नुहोस् ।

23. 2057 Q. No. 10

Point out the different styles of leadership and distinguish between democratic and autocratic style of leadership.

[2+5]

नेतृत्वशैलीका विभिन्न प्रकारको उल्लेख गर्नुहोस् र प्रजातान्त्रिक र निरंकुश नेतृत्वशैली बीचको भिन्नता प्रस्तुत गर्नुहोस् ।

LONG ANSWER QUESTIONS**24. 2072 Set C Q. No. 11**

What is leadership? Discuss the functions of managerial leader.

[6+12]

नेतृत्व भनेको के हो ? व्यवस्थापकीय नेतृत्वका कार्यको छलफल गर्नुहोस् ।

25. 2072 Set D Q. No. 11

Describe the different styles of leadership and discuss the qualities of a democratic leader.

[6+12]

नेतृत्वका विभिन्न शैलीहरूको व्याख्या गर्नुहोस् र प्रजातान्त्रिक नेताका गुणहरूको छलफल गर्नुहोस् ।

26. 2061 Q. No. 15

What is leadership? Discuss the essential qualities for leadership.

[5+10]

नेतृत्व भनेको के हो ? नेतृत्वका आवश्यक गुणहरूको छलफल गर्नुहोस् ।

9. SUPERVISION**SHORT ANSWER QUESTIONS****1. 2073 Set C Q.No. 8**

Define supervision and describe the role of a supervisor.

[3+5]

सुपरिवेक्षणको परिभाषा दिनु होस् र सुपरिवेक्षकको भूमिका बयान गर्नु होस् ।

2. 2073 Set D Q.No. 6

State and explain the factors affecting effective supervision.

[2+6]

प्रभावकारी सुपरिवेक्षणलाई प्रभावित गर्ने तत्वहरूको उल्लेख गर्दै वर्णन गर्नुहोस् ।

3. 2072 Supp Q.No. 7

Explain the factors affecting supervision.

[8]

सुपरिवेक्षणलाई प्रभाव पार्ने तत्वहरूको व्याख्या गर्नु होस् ।

4. 2072 Set C Q. No. 7

Write the meaning of supervision and explain its functions.

[3+5]

सुपरिवेक्षणको परिभाषा लेख्दै यसका कार्यको वर्णन गर्नुहोस् ।

5. 2072 Set D Q. No. 7

What is supervision? Explain the factors affecting effective supervision.

[3+5]

सुपरिवेक्षण भनेको के हो ? प्रभावकारी सुपरिवेक्षणलाई असर गर्ने तत्वको वर्णन गर्नुहोस् ।

6. 2071 Supp Q.No. 7

What is supervision? Explain the factors affecting supervision.

[2+6]

सुपरिवेक्षण भनेको के हो ? सुपरिवेक्षणलाई प्रभावित गर्ने तत्वहरूबारे वर्णन गर्नुहोस् ।

7. 2071 Set D Q. No. 8

Explain the factors of effective supervision.

[8]

प्रभावकारी सुपरिवेक्षणका तत्वहरू व्याख्या गर्नुहोस् ।

8. 2070 Set C Q.No. 7

What are the factors affecting supervision? Explain.

[8]

सुपरिवेक्षणलाई प्रभाव पार्ने तत्वहरू के हुन् ? वर्णन गर्नुहोस् ।

9. 2070 Set D Q.No. 8

Who is a supervisor? What are his functions? Explain.

[2+6]

सुपरिवेक्षक भनेको को हो ? उसका कार्यहरू के के हुन् ? वर्णन गर्नुहोस् ।

10. 2069 Q.No. 6

State and explain the various factors of governing effective supervision.

[8]

प्रभावकारी सुपरिवेक्षणमा प्रभाव पार्ने विभिन्न तत्वहरूको उल्लेख गरी वर्णन गर्नुहोस् ।

11. 2067 Q.No. 10

Explain the factors governing effective supervision.

[7]

प्रभावकारी सुपरिवेक्षणका तत्वहरूको वर्णन गर्नुहोस् ।

12. 2066 Q.No. 9

What is supervision? Explain any five factors governing effective supervision.

[2+5]

सुपरिवेक्षण भनेको के हो ? प्रभावकारी सुपरिवेक्षणका कुनै पाँच आवश्यक तत्वहरू वर्णन गर्नुहोस् ।

13. 2066 Supp Q.No. 10

Write down the various factors governing effective supervision.

[7]

प्रभावकारी सुपरिवेक्षणमा प्रभाव पार्ने विभिन्न तत्वहरू उल्लेख गर्नुहोस् ।

14. 2063 Q. No. 9

Explain the factors of effective supervision.

[7]

प्रभावकारी सुपरिवेक्षणका तत्वहरूको वर्णन गर्नुहोस् ।

15. 2062 Q. No. 11

Write down the factors governing effective supervision.

[7]

प्रभावकारी सुपरिवेक्षणमा प्रभाव पार्ने विभिन्न तत्वहरू उल्लेख गर्नुहोस् ।

16. 2061 Q. No. 12

What makes supervision effective in organizations? Explain.

[7]

सङ्गठनहरूमा के ले सुपरिवेक्षण प्रभावकारी बनाउँछ ? वर्णन गर्नुहोस् ।

17. 2060 Q. No. 10

Write down the various factors of governing effective supervision.

[3+4]

प्रभावकारी सुपरिवेक्षणमा प्रभाव पार्ने विभिन्न तत्वहरू लेख्नुहोस् ।

18. 2058 Q. No. 10

Write the meaning of supervision and show its importance in an organization.

[2+5]

सुपरिवेक्षणको अर्थ लेख्नुहोस् र एउटा सङ्गठनमा यसको महत्त्व दर्शाउनुहोस् ।

10. COMMUNICATION**SHORT ANSWER QUESTIONS****1. 2073 Set C Q.No. 9**

Explain the principles of communication.

[8]

सञ्चारका सिद्धान्तहरू व्याख्या गर्नु होस् ।

2. 2073 Set D Q.No. 7

What is communication? Explain the process of communication.

[2+6]

सञ्चार भनेको के हो ? सञ्चार प्रक्रियाको वर्णन गर्नुहोस् ।

3. 2072 Supp Q.No. 8
Define communication and explain its principles. [3+5]
सञ्चारको परिभाषा दिनु होस् र यसका सिद्धान्तहरू वर्णन गर्नु होस् ।
4. 2072 Set E Q. No. 7
Define communication and show the importance of communication in business. [3+5]
सञ्चारको परिभाषा दिनु होस् र व्यवसायका सञ्चारको महत्त्व दर्शाउनु होस् ।
5. 2071 Set C Q. No. 7
Give the meaning of communication. Explain the barriers to effective communication. [8]
सञ्चारको अर्थ दिनुहोस् । प्रभावकारी सञ्चारका अवरोधहरूको वर्णन गर्नुहोस् ।
6. 2071 Set D Q. No. 9
Describe the process of communication. [8]
सञ्चारका प्रक्रियाहरू वर्णन गर्नुहोस् ।
7. 2070 Supp Q. No. 8
Describe about the barriers of effective communication. [8]
प्रभावकारी सञ्चारका व्यवधानहरूको बारेमा व्याख्या गर्नुहोस् ।
8. 2070 Set C Q.No. 8
What are the barriers to effective communication? Explain. [8]
प्रभावकारी सञ्चारका बाधाहरू के हुन्? वर्णन गर्नुहोस् ।
9. 2070 Set D Q.No. 7
Define communication. Explain its process with diagram. [2+6]
सञ्चारको परिभाषा दिनुहोस् र यसको प्रक्रिया रेखाचित्र सहित वर्णन गर्नुहोस् ।
10. 2069 Q.No. 8
Define communication. Show the importance of communication in business. [4+4]
सञ्चारको परिभाषा दिनुहोस् । व्यवसायको लागि सञ्चारको महत्त्व दर्शाउनुहोस् ।
11. 2068 Q.No. 12
Explain the principles of communication. [7]
सञ्चारका सिद्धान्तहरूको वर्णन गर्नुहोस् ।
12. 2067 Q.No. 15
What is communication? Discuss the principles of effective communication. [5+10]
सञ्चार भनेको के हो? प्रभावकारी सञ्चारका सिद्धान्तहरूबारे छलफल गर्नुहोस् ।
13. 2065 Q. No. 12
Explain the principles that guide effective communication in an organization. [7]
एउटा सङ्गठनमा प्रभावकारी सञ्चारको लागि मार्गदर्शक सिद्धान्तहरूको वर्णन गर्नुहोस् ।
14. 2063 Q. No. 10
Give the meaning and importance of communication. [7]
सञ्चारको अर्थ तथा महत्त्व दर्शाउनुहोस् ।
15. 2062 Q. No. 13 OR
Show the difference between formal and informal communication. [7]
औपचारिक र अनौपचारिक सञ्चारबीच फरक देखाउनुहोस् ।
16. 2062 Q. No. 9
Define communication. Show the importance of communication in business. [2+5]
सञ्चार भनेको के हो? व्यवसायमा सञ्चारको महत्त्व दर्शाउनुहोस् ।
17. 2061 Q. No. 13
What is communication? Highlight the importance of communication in organizations. [2+5]
सञ्चार भनेको के हो? सङ्गठनहरूमा सञ्चारको महत्त्वबारे प्रकाश पार्नुहोस् ।
18. 2060 Q. No. 12
Explain the principles of communication [7]
सञ्चारका सिद्धान्तहरू वर्णन गर्नुहोस् ।
19. 2059 Q. No. 11
What is communication? Explain the principles of communication. [2+5]
सञ्चार भनेको के हो? सञ्चारका सिद्धान्तहरूको वर्णन गर्नुहोस् ।

20. 2058 Q. No. 11

What is communication? Explain the principles of communication.

[2+5]

सञ्चार भनेको के हो? सञ्चारका सिद्धान्तहरूको वर्णन गर्नुहोस्।

21. 2057 Q. No. 11

Explain the meaning and important of communication

[3+4]

सञ्चारको अर्थ र महत्त्वको वर्णन गर्नुहोस्।

LONG ANSWER QUESTIONS**22. 2071 Supp Q.No. 12**

What is communication? Discuss the process of communication.

[5+13]

सञ्चार भनेको के हो? सञ्चारको प्रक्रियावारे छलफल गर्नुहोस्।

11. CO-ORDINATION**SHORT ANSWER QUESTIONS****1. 2073 Set C Q.No. 10**

Describe the techniques of effective coordination.

[8]

प्रभावकारी समन्वयका विधिहरूवारे वर्णन गर्नु होस्।

2. 2073 Set D Q.No. 8

What is coordination? What are the techniques of achieving coordination? Explain.

[2+6]

समन्वय भनेको के हो? समन्वय प्राप्त गर्ने विधिहरू के के हुन्? वर्णन गर्नुहोस्।

3. 2072 Supp Q.No. 9

What are the principles of co-ordination? Explain.

[8]

समन्वयका सिद्धान्तहरू के हुन्? व्याख्या गर्नु होस्।

4. 2072 Set C Q. No. 8

What is coordination? Describe the principles of coordination.

[3+5]

समन्वय भनेको के हो? समन्वयका सिद्धान्तको वर्णन गर्नुहोस्।

5. 2072 Set D Q. No. 8

Explain the importance of coordination.

[8]

समन्वयको महत्त्वको वर्णन गर्नुहोस्।

6. 2072 Set E Q. No. 8

Explain the various techniques of effective co-ordination.

[8]

प्रभावकारी समन्वयका विभिन्न प्रविधिहरू वर्णन गर्नु होस्।

7. 2071 Supp Q.No. 8

Explain the techniques of effective co-ordination.

[8]

प्रभावकारी समन्वयका विधिहरूको वर्णन गर्नुहोस्।

8. 2071 Set C Q. No. 9

Define coordination. Describe techniques of effective coordination.

[2+6=8]

समन्वयको परिभाषा दिनुहोस्। प्रभावकारी समन्वयका तरिकाहरूको व्याख्या गर्नुहोस्।

9. 2071 Set D Q. No. 10

State the elements of co-ordination.

[8]

समन्वयका तत्वहरू उल्लेख गर्नुहोस्।

10. 2070 Supp Q. No. 9

What is coordination? Why is coordination important in a business organization?

[2+6]

समन्वय भनेको के हो? व्यवसायिक संगठनमा समन्वय किन महत्वपूर्ण हुन्छ।

11. 2070 Set C Q.No. 9

Explain the various principles of co-ordination.

[8]

समन्वयका विभिन्न सिद्धान्तहरू वर्णन गर्नुहोस्।

12. 2070 Set D Q.No. 9

What are the techniques of co-ordination? Explain.

[8]

समन्वयका प्रविधिहरू के के हुन्? वर्णन गर्नुहोस्।

13. 2069 Q.No. 9

State and explain the elements of effective co-ordination.
प्रभावकारी समन्वयका तत्वहरूको उल्लेख गरी वर्णन गर्नुहोस् ।

[4+4]

14. 2068 Q.No. 11

Explain the importance of co-ordination.
समन्वयको महत्त्वबारे वर्णन गर्नुहोस् ।

[7]

15. 2067 Q.No. 11

Describe the elements of good coordination.
कुशल समन्वयका तत्वहरूको वयान गर्नुहोस् ।

[7]

16. 2066 Supp Q.No. 12

Explain the basic elements of co-ordination.
समन्वयका आधारभूत तत्वहरूको वर्णन गर्नुहोस् ।

[7]

17. 2066 Q.No. 10

Write the meaning of co-ordination. Explain the principles of co-ordination.
समन्वयको अर्थ लेख्नुहोस् । समन्वयका सिद्धान्तहरू वर्णन गर्नुहोस् ।

[2+5]

18. 2065 Q. No. 13

Explain any five means of coordination in organizations.
सङ्गठनहरूमा समन्वय कायम गर्ने कुनै पाँच उपायहरूको वर्णन गर्नुहोस् ।

[7]

19. 2064 Q. No. 9

What is coordination? Why is coordination important in a business organization?
समन्वय भनेको के हो? एउटा व्यावसायिक सङ्गठनमा समन्वय किन महत्त्वपूर्ण हुन्छ?

[2+7]

20. 2062 Q. No. 10

Why is coordination required? Explain.
समन्वयको आवश्यकता किन पर्दछ? वर्णन गर्नुहोस् ।

[7]

21. 2059 Q. No. 12

Give the concept of coordination and explain the importance of coordination.
समन्वयको अवधारणा दिनुहोस् र समन्वयको महत्त्वको वर्णन गर्नुहोस् ।

[3+4]

22. 2058 Q. No. 12

State and explain the importance of coordination.
समन्वयको महत्त्व उल्लेख गर्दै वर्णन गर्नुहोस् ।

[2+5]

23. 2057 Q. No. 12

State and explain the elements of coordination.
समन्वयका तत्वहरूको उल्लेख गर्दै वर्णन गर्नुहोस् ।

[2+5]

12. CONTROLLING**SHORT ANSWER QUESTIONS****1. 2073 Set D Q.No. 9**

State and explain the essentials of effective control system.
प्रभावकारी नियन्त्रण प्रणालीका अत्यावश्यक तत्वहरूको उल्लेख गर्दै वर्णन गर्नुहोस् ।

[2+6]

2. 2072 Set D Q. No. 9

Define controlling and show its importance.
नियन्त्रणको परिभाषा दिई यसको महत्त्व दर्शाउनुहोस् ।

[3+5]

3. 2072 Set E Q. No. 9

Describe the essentials of effective control.
प्रभावकारी नियन्त्रणका मुख्य तत्वहरू वयान गर्नु होस् ।

[8]

4. 2071 Supp Q.No. 9

What is control? Explain the controlling process.
नियन्त्रण भनेको के हो? नियन्त्रण प्रक्रियाबारे वर्णन गर्नुहोस् ।

[2+6]

5. 2071 Set C Q. No. 8

What are the essentials of effective control? Explain.
प्रभावकारी नियन्त्रणका आवश्यक तत्वहरू के के हुन्? वर्णन गर्नुहोस् ।

[8]

6. 2070 Supp Q. No. 5

What do you mean by control? Explain the purposes of control. [2+6]
नियन्त्रण भन्नाले के बुझिन्छ? नियन्त्रणका उद्देश्यहरूको व्याख्या गर्नुहोस्।

7. 2070 Set C Q.No. 10

What is control? Why it is important in business? [2+6]
नियन्त्रण भनेको के हो? व्यवसायमा यो किन महत्त्वपूर्ण छ?

8. 2070 Set D Q.No. 10

Explain the essential of effective control. [8]
प्रभावकारी नियन्त्रणका प्रमुख तत्त्वहरू वर्णन गर्नुहोस्।

9. 2069 Q.No. 5

Explain the important elements of a good control system. [8]
असल नियन्त्रणका महत्त्वपूर्ण तत्त्वहरूको वर्णन गर्नुहोस्।

10. 2068 Q.No. 6

What is controlling? Explain the relationship between planning and control. [2+5]
नियन्त्रण भनेको के हो? नियन्त्रण तथा योजनाबीचको सम्बन्धको वर्णन गर्नुहोस्।

11. 2067 Q.No. 5

Define controlling. Why is it important? [2+5]
नियन्त्रणको परिभाषा दिनुहोस्। यो किन महत्त्वपूर्ण हुन्छ?

12. 2066 Q.No. 13

Explain the relationship between planning and control. [7]
योजना र नियन्त्रणबीचमा रहेको सम्बन्ध वर्णन गर्नुहोस्।

13. 2066 Supp Q.No. 6

Describe the elements of adequate control. [7]
पर्याप्त नियन्त्रणका तत्त्वहरू व्याख्या गर्नुहोस्।

14. 2066 Q.No. 11

Define control. Explain the elements of effective control system. [2+5]
नियन्त्रणलाई परिभाषित गर्नुहोस्। प्रभावकारी नियन्त्रण प्रणालीका लागि आवश्यक तत्त्वहरूबारे वर्णन गर्नुहोस्।

15. 2065 Q. No. 7

What is control? Explain the elements of adequate control. [2+5]
नियन्त्रण भनेको के हो? पर्याप्त नियन्त्रण व्यवस्थाका तत्त्वहरूको वर्णन गर्नुहोस्।

16. 2064 Q. No. 5

Explain the nature and purpose of control. [3.5+3.5]
नियन्त्रण कार्यको प्रकृति र उद्देश्यबारे वर्णन गर्नुहोस्।

17. 2063 Q. No. 6

Explain the elements of adequate control. [7]
पर्याप्त नियन्त्रणका तत्त्वहरूको वर्णन गर्नुहोस्।

18. 2062 Q. No. 6

What are the elements of adequate control? [7]
उपयुक्त नियन्त्रणका प्रमुख तत्त्वहरू के हुन्?

19. 2061 Q. No. 8

Why is controlling regarded as an essential management function? Explain. [7]
नियन्त्रणलाई व्यवस्थापनको अत्यावश्यक कार्यको रूपमा किन मान्यता दिइन्छ? वर्णन गर्नुहोस्।

20. 2060 Q. No. 6

Write down the elements of adequate control. [7]
पर्याप्त नियन्त्रणका तत्त्वहरू उल्लेख गर्नुहोस्।

21. 2059 Q. No. 6

What is control? Why is it necessary for an organization to have an adequate control system? [2+5]
नियन्त्रण भनेको के हो? एउटा सङ्गठनको निमित्त एउटा उपयुक्त नियन्त्रण प्रणालीको आवश्यकता किन हुन्छ?

22. 2058 Q. No. 6

Explain the nature and importance of control in management. [3+4]
व्यवस्थापनमा नियन्त्रणको प्रकृति र महत्त्वको वर्णन गर्नुहोस्।

23. 2057 Q. No. 6

State and explain the nature and important of control.

[3+4]

नियन्त्रणको प्रकृति र महत्त्वको उल्लेख गर्दै वर्णन गर्नुहोस् ।

13. RISK MANAGEMENT AND INSURANCE**SHORT ANSWER QUESTIONS****1. 2072 Set C Q. No. 10**

Define insurance and show its importance.

[3+5]

बीमाको परिभाषा दिई यसको महत्त्व दर्शाउनुहोस् ।

2. 2072 Set D Q. No. 10

Explain the essentials of insurance contract.

[8]

बीमा करारका आवश्यक तत्वहरूको वर्णन गर्नुहोस् ।

3. 2071 Set C Q. No. 10

What is risk management? Explain the importance of insurance.

[2+6]

जोखिम व्यवस्थापन भनेको के हो ? बीमाको महत्त्वबारे वर्णन गर्नुहोस् ।

4. 2069 Q.No. 10

Explain about the essential elements of insurance contract.

[8]

बीमा करारका आवश्यक तत्वहरूको बारेमा वर्णन गर्नुहोस् ।

5. 2065 Q. No. 8

What is insurance? Explain any five principles of insurance.

[2+5]

बीमा भनेको के हो ? बीमाका कुनै पाँच सिद्धान्तहरूको वर्णन गर्नुहोस् ।

6. 2064 Q. No. 6

Define insurance and explain its importance.

[2+5]

बीमाको परिभाषा दिनुहोस् र यसको महत्त्वबारे वर्णन गर्नुहोस् ।

7. 2063 Q. No. 8

What is insurance? Explain any two principles of insurance.

[2+5]

बीमा भनेको के हो ? बीमाका कुनै दुई सिद्धान्तको वर्णन गर्नुहोस् ।

8. 2062 Q. No. 13 or

Explain the evolution and growth of insurance.

[2+5]

बीमाको उत्पत्ति तथा विकासबारे वर्णन गर्नुहोस् ।

9. 2061 Q. No. 13 or

Explain the principle of indemnity and principles of insurable interest.

[3.5+3.5]

क्षतिपूर्तिको सिद्धान्त तथा बीमायोग्य हितको सिद्धान्तको वर्णन गर्नुहोस् ।

10. 2057 Q. No. 9

Give the meaning of insurance and explain the principles of insurance.

[2+5]

बीमाको अर्थ दिनुहोस् र बीमाका सिद्धान्तहरूको वर्णन गर्नुहोस् ।

11. 2056 Q. No. 8

Give the meaning of insurance and describe any two principles of insurance.

[2+5]

बीमाको अर्थ बताउनुहोस् र बीमाको कुनै दुई सिद्धान्तहरूको वर्णन गर्नुहोस् ।

LONG ANSWER QUESTIONS**12. 2073 Set C Q.No. 13**

Discuss the importance of insurance to the individuals, business organizations and society at large.

[18]

व्यक्ति, व्यावसायिक संगठन तथा समाजमा बीमाको महत्त्व छलफल गर्नु होस् ।

13. 2072 Set E Q. No. 13

What do you mean by insurance contract? Discuss the essentials of insurance contract.

[18]

बीमा करार भन्नाले के बुझ्नु हुन्छ ? बीमा करारका मुख्य तत्वहरू छलफल गर्नु होस् ।

14. 2071 Set D Q. No. 13

Define insurance. Discuss the major principles of insurance.

[4+14]

बीमाको परिभाषा दिनुहोस् । बीमाका प्रमुख सिद्धान्तहरूबारे छलफल गर्नुहोस् ।

15. 2070 Set C Q.No. 13

What do you mean by insurance contract? Discuss its essential principles. [5+13]
 बीमा करार भन्नाले के बुझ्नुहुन्छ? यसका आवश्यक सिद्धान्तहरूबारे छलफल गर्नुहोस्।

16. 2066 Q.No. 15

What is insurance? Discuss the principles of insurance. [15]
 बीमा भनेको के हो? बीमाका सिद्धान्तहरू छलफल गर्नुहोस्।

17. 2062 Q. No. 16

What is insurance? Discuss the principles guiding insurance business. [5+10]
 बीमा भनेको के हो? बीमा व्यवसायका निर्देशित सिद्धान्तहरूको छलफल गर्नुहोस्।

18. 2060 Q. No. 15

Define insurance and discuss the principles of insurance. [4+11]
 बीमाको परिभाषा दिनुहोस् साथै बीमाको सिद्धान्तहरूको छलफल गर्नुहोस्।

19. 2059 Q. No. 15 or

What is insurance? Discuss the importance of insurance to individuals and business. [5+5+5]
 बीमा भनेको के हो? व्यक्तिहरू तथा व्यवसायको लागि बीमाको महत्त्वबारे छलफल गर्नुहोस्।

LIFE INSURANCE**SHORT ANSWER QUESTIONS****1. 2066 Q.No. 9**

What is life insurance? Explain any two types of life insurance policy. [2+5]
 जीवन बीमा भनेको के हो? जीवन बीमालेखका कुनै दुई प्रकारबारे वर्णन गर्नुहोस्।

2. 2062 Q. No. 6

What is life insurance? Explain any two types of life insurance policy. [2+5]
 जीवन बीमा भनेको के हो? कुनै दुई जीवन बीमा प्रलेखको वर्णन गर्नुहोस्।

3. 2059 Q. No. 8

Explain briefly the procedure of effecting life insurance. [7]
 जीवन बीमा नियमित गर्ने प्रक्रियाको छोटकरीमा व्याख्या गर्नुहोस्।

LONG ANSWER QUESTIONS**4. 2073 Set D Q.No. 13**

Discuss the various types of life insurance policies. [18]
 जीवन बीमालेखका विभिन्न प्रकारको बारेमा छलफल गर्नुहोस्।

5. 2072 Set C Q. No. 13

What is life insurance? Discuss the procedures of affecting life insurance policies. [6+12]
 जीवन बीमा भनेको के हो? जीवन बीमा गर्ने प्रक्रियाको छलफल गर्नुहोस्।

6. 2071 Supp Q.No. 13

Discuss the different types of life insurance policies. [18]
 जीवन बीमालेखका विभिन्न प्रकारहरूबारे छलफल गर्नुहोस्।

7. 2065 Q. No. 15

What is life insurance? Discuss the types of life insurance policies used in modern age. [5+10]
 जीवन बीमा भनेको के हो? आधुनिक युगमा प्रयोगमा रहेका जीवन बीमालेखका प्रकारहरूको छलफल गर्नुहोस्।

8. 2064 Q. No. 16

What is life insurance? Discuss any four types of life insurance policies. [15]
 जीवन बीमा भनेको के हो? कुनै चार जीवन बीमा प्रलेखको छलफल गर्नुहोस्।

9. 2063 Q. No. 16

What is life insurance? Discuss the procedures of effecting life insurance. [5+10]
 जीवन बीमा भनेको के हो? जीवन बीमा लागू गर्ने प्रक्रियाहरूको छलफल गर्नुहोस्।

10. 2061 Q. No. 16

What is life insurance? Discuss the procedures of effecting life insurance. [5+10]
 जीवन बीमा भन्नाले के बुझ्नुहुन्छ? जीवन बीमा लागू गर्ने प्रभावकारी प्रक्रियाहरूको छलफल गर्नुहोस्।

11. 2058 Q. No. 15

Define life insurance. Discuss the procedures of effecting life insurance. [5+10]
 जीवन बीमाको परिभाषा दिनुहोस्। जीवन बीमा नियमित गर्ने प्रक्रियाको छलफल गर्नुहोस्।

12. 2056 Q. No. 15

What is life insurance? Discuss any four types of life insurance policies. [5+10]
 जीवन बीमा भनेको के हो? कुनै चार प्रकारका जीवन बीमाप्रलेखहरूको वर्णन गर्नुहोस्।

FIRE INSURANCE**SHORT ANSWER QUESTIONS****1. 2071 Supp Q.No. 10**

What is fire insurance? Describe the procedures of effecting fire insurance policy. [2+6]
 अग्नि बीमा भनेको के हो? अग्नि बीमालेख कार्यान्वयन गर्ने विधिबारे व्याख्या गर्नुहोस्।

2. 2065 Q. No. 9

Explain the procedures of effecting fire insurance. [7]
 अग्नि बीमा नियमित गर्ने कार्यविधिको वर्णन गर्नुहोस्।

3. 2064 Q. No. 13 OR

Define fire insurance and explain any three types of fire insurance policy. [2+5]
 अग्नि बीमाको परिभाषा दिनुहोस् र कुनै तीन प्रकारको अग्नि बीमा प्रलेखको वर्णन गर्नुहोस्।

4. 2063 Q. No. 7

Explain the procedures of effecting fire insurance. [7]
 अग्नि बीमा लागू गर्ने प्रक्रियाहरूको वर्णन गर्नुहोस्।

5. 2062 Q. No. 4

Explain the procedures of effecting fire insurance. [7]
 अग्नि बीमा लागू गर्ने प्रक्रियाहरूको वर्णन गर्नुहोस्।

6. 2059 Q. No. 9

What is fire insurance policy? Explain any three types of fire insurance policy [7]
 अग्नि बीमा प्रलेख भनेको के हो? कुनै तीन प्रकारका अग्नि बीमा प्रलेखको व्याख्या गर्नुहोस्।

7. 2057 Q. No. 15

What is fire insurance and fire insurance policy? Discuss the procedures of effecting fire insurance. [2+5]
 अग्नि बीमा र अग्नि बीमा प्रलेख भनेको के हो? अग्नि बीमा नियमित गर्ने विधिहरूको छलफल गर्नुहोस्।

LONG ANSWER QUESTIONS**8. 2072 Supp Q.No. 13**

Define fire insurance and discuss the procedures of effecting its policies. [6+12]
 अग्नि बीमाको परिभाषा दिनुहोस् र यसका नीतिहरू लागू गर्ने प्रक्रियाहरूका बारेमा छलफल गर्नुहोस्।

9. 2071 Set C Q. No. 13

Give the meaning of fire insurance. Discuss about the different types of fire insurance policies. [4+14]
 अग्नि बीमाको अर्थ दिनुहोस्। अग्नि बीमाका विभिन्न प्रलेखहरूबारे छलफल गर्नुहोस्।

10. 2070 Set D Q.No. 13

What is fire insurance? Discuss the procedure of effecting fire insurance policies. [5+10]
 अग्नि बीमा भनेको के हो? अग्नि बीमा प्रलेख लागू हुने प्रक्रियाहरूबारे छलफल गर्नुहोस्।

11. 2056 Q. No. 9

Describe the procedures of effecting fire insurance. [7.5+7.5]
 अग्नि बीमा नियमित गर्ने विधिहरू बयान गर्नुहोस्।

MARINE INSURANCE**SHORT ANSWER QUESTIONS**

1. 2064 Q. No. 7
What are the risks covered under marine insurance? [7]
सामुद्रिक बीमाले समेटिने जोखिमहरू के के हुन् ?
2. 2063 Q. No. 13 or
What is marine insurance? Explain any three types of marine insurance. [2+5]
सामुद्रिक बीमा भनेको के हो ? कुनै तीन सामुद्रिक बीमा प्रलेखको वर्णन गर्नुहोस् ।
3. 2061 Q. No. 5
What are the risks covered under marine insurance? [7]
सामुद्रिक बीमाले समेटिने जोखिमहरू के हुन् ?
4. 2060 Q. No. 8
What is marine insurance? Discuss the various types of risks covered by marine insurance. [2+5]
सामुद्रिक बीमा भनेको के हो ? सामुद्रिक बीमाले बहन गर्ने विविध प्रकारका जोखिमहरू उल्लेख गर्नुहोस् ।
5. 2058 Q. No. 9
Make a list of marine insurance policies and explain any five of them. [2+5]
सामुद्रिक बीमा प्रलेखको एक सूची तयार गर्नुहोस् र ती मध्ये कुनै पाँचको वर्णन गर्नुहोस् ।
6. 2057 Q. No. 10
What is marine insurance? Describe the risks covered by marine insurance. [2+5]
सामुद्रिक बीमा भनेको के हो ? सामुद्रिक बीमाले बहन गर्ने जोखिमहरूको व्याख्या गर्नुहोस् ।
7. 2056 Q. No. 10
What is marine insurance? Explain any two types of marine insurance policy. [2+5]
सामुद्रिक बीमा भनेको के हो ? कुनै दुई प्रकारका सामुद्रिक बीमा प्रलेखको वर्णन गर्नुहोस् ।

LONG ANSWER QUESTIONS

8. 2072 Set D Q. No. 13
What is marine insurance? Discuss the types of marine insurance policy. [6+12]
सामुद्रिक बीमा भनेको के हो ? सामुद्रिक बीमाका प्रकारको छलफल गर्नुहोस् ।

14. EMERGING MANAGEMENT CONCEPTS

1. 2073 Set D Q.No. 10
What is conflict management? Suggest the appropriate technique of conflict management. [3+5]
द्वन्द्व व्यवस्थापन भनेको के हो ? द्वन्द्व व्यवस्थापन गर्ने उपयुक्त विधिहरू बताउनुहोस् ।
2. 2072 Supp Q.No. 10
Explain the knowledge management in brief. [8]
ज्ञान व्यवस्थापनका बारे छोटकरीमा वर्णन गर्नु होस् ।
3. 2072 Set C Q. No. 9
Explain the conflict management process. [8]
द्वन्द्व व्यवस्थापनका प्रक्रियाको वर्णन गर्नुहोस् ।
4. 2072 Set E Q. No. 10
Write short notes on conflict management. [8]
द्वन्द्व व्यवस्थापनबारे छोटकरीमा टिप्पणी लेख्नु होस् ।
5. 2070 Supp Q. No. 10
What do you mean by conflict management? Explain. [8]
द्वन्द्व व्यवस्थापन भन्नाले के बुझिन्छ वर्णन गर्नुहोस् ।